

Odisha State Open University ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ASSIGNMENTS

Course – 1 to 6

SESSION: 2018-19

MASTER OF ARTS IN RURAL DEVELOPMENT (MARD)

Please read the instructions carefully before attempting assignment questions.

INSTRUCTIONS

Dear Learner.

Welcome to the Programmes in Master of Arts in Rural Development (MARD) offered by Odisha State Open University, Sambalpur.

You are required to submit one assignment per course within the stipulated time in order to become eligible to appear in the term-end examination. The assignments will be evaluated by the counselors at your Study Centre. Please submit your assignment response to Coordinator of the Study Centre. Before you attempt the assignments, please go through the course materials carefully. Please read the instructions pertaining to an assignment before your start writing your answer. Do not copy from the course material or from any other source. You are advised to read the material carefully, understand the same and write answers in your own language and style so that you will get good marks/grades.

Purpose of Assignments:

- 1. Assignments are part of the continuous evaluation process in Open and Distance Learning (ODL) system. Due weightage is given to the marks/grades you obtain in assignments. This will help you for better performance in the term-end examination. If you secure good grades/marks in assignments, your overall performance will improve.
- 2. Assignments are also a part of the teaching-learning process in ODL. Your assignment, after evaluation, will be returned back to you with specific and general comments by the evaluator. This will help you to know your strength as well as your weakness. Thus, it will establish a two-way communication between learner and evaluator.

How to write assignments:

- 1. Write your name, programme code, course title, enrolment no. and study centre code in the top sheet of the assignment answer booklet.
- 2. Write the answers in your handwriting. Give sufficient margin in the left side of each page so that the evaluator will give comments on each paragraph/page.Do not cross the word limit given in each question.
- 3. Your handwriting should be neat and readable.

Weightage for each assignment:

- 1. Each assignment will carry 25% weithtage and term-end examination will carry 75% weithtage.
- 2. Each assignment will be of 100 marks. But it will carry 25% weightage.
- 3. You have to score minimum pass mark i.e. 40% in each assignment. In case you do not submit assignment or get fail mark in assignment you have to re-submit in the next year.

Odisha State Open University, Sambalpur, Odisha

{INSTRUCTIONS IN ODIA}

(ଓଡ଼ିଆରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ)

ଦଉକର୍ମ:୧-୯

ଶିକ୍ଷାବର୍ଷ: ୨୦୧୮-୧୯

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ପ୍ରିୟ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ,

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ସୟଲପୁର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୁତ ଏବଂ ପରିବେଷିତ **ସ୍ନାତକୋଉର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ**କୁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଦଉକର୍ମ ପ୍ରୟୁତ କରି ଦାଖଲ କରିବାକ ହେବ । ତାହା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ନିରୂପିତ ଅନ୍ତିମ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟତା ଆପଣମାନେ ଅର୍ଜନ କରିପାରିବେ । ଏସବୁ ଦଉକର୍ମ ଆପଣମାନଙ୍କ ପଠନକେନ୍ଦ୍ରର ପରାମର୍ଶଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯିବ । ତେଣୁ ଆପଣମାନେ ଏହାକୁ ନିଜ ପଠନ କେନ୍ଦ୍ରର ସଂଯୋଜକଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଟେଷା କରିବେ । ଦଉକର୍ମର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ପୂର୍ବରୁ ପାଠ୍ୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନଯୋଗୀ ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତୁ । ଏଥି ସଂପର୍କିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ପାଠ କରନ୍ତୁ । ଆପଣମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ପାଠ୍ୟଉପକରଣ କିୟା ସେଉଳି କିଛି ବହିରୁ ନକଲ କରିବାକୁ ତେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆପଣମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଛଳରେଏତିକି କୁହାଯାଇ ପାରିବ ଯେ ପାଠ୍ୟ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ମନ ଦେଇ ପତି ବୃଝିବାକୁ ତେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଯଥା ସୟବ ନିଜ ଭାଷା ଓ ଶୈଳୀରେ ଉଉର ଲେଖିବାକୁ ତେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ତଦ୍ୱାରା ଆପଣମାନେ ଭଲ ଗ୍ରେଡ୍/ନୟର ପାଇ ପାରିବେ ।

ଦଉକର୍ମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ:

ମୁକ୍ତ ଓ ଦୂରଶିକ୍ଷା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦଉକର୍ମଗୁଡ଼ିକ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶବିଶେଷ । ଦଉକର୍ମ ଗୁଡ଼ିକରେ ଆପଣମାନେ ଯେଉଁ ଗ୍ରେଡ଼/ମାର୍କ ଅର୍ଜନ କରି ଥାଆନ୍ତି, ସେସବୁ ଆପଣମାନଙ୍କର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ନିରୂପିତ ଅନ୍ତିମ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତର ଫଳାଫଳକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ । **ଦଉକର୍ମ**ରେ ଭଲ ଗ୍ରେଡ୍/ମାର୍କ ରଖିଲେ ଆପଣମାନଙ୍କ ମୋଟାମୋଟି ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ଖୁବ ଭଲ ହେବ ।

ମୁକ୍ତ ଓ ଦୂରଶିକ୍ଷା ପଠନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦଉକର୍ମ ଗୋଟିଏ ବେଶ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ । **ଦ**ଉ**କର୍ମ**ରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପରେ ମୂଲ୍ୟାଳୟନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦଉ ନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟାସାଧାରଣ ମନ୍ତବ୍ୟ ସହିତ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଫେରୟ କରି ଦିଆଯିବ । ଫଳରେ ଆପଣମାନେ ନିଜର ଦୁର୍ବଳତା ଓ ଭଲ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ଜାଣି ପାରିବେ । ତଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଓ ମୂଲ୍ୟାୟନକାରୀ (ପରାମର୍ଶଦାତା)ଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦିପାକ୍ଷିକ ସଂପର୍କ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ ହୋଇପାରିବ ।

ଦଉକର୍ମ ଲେଖିବେ କିପରି ?

- ୧ . ଉତ୍ତରଖାତାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ଆପଣମାନଙ୍କ ନାମ, ପାଠ୍ୟକ୍ରମର କୋଡ଼, ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ନାମ, ନାମଲେଖା କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା, ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରର କୋଡ଼ ନୟର ଉଲ୍ଲେଖ କରିବେ ।
- ୨. ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ହୟାକ୍ଷରରେ ଲେଖିବେ । ପ୍ରତି ପୃଷାର ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେଏବଂ ପ୍ରତି ଅନୁଚ୍ଛେଦ ପରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକାରୀ ତାଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ଲେଖି ପାରୁଥିବା ଭଳି ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଖାଲି ରଖବେ ।
- ୩. ପ୍ରତିଟି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଶବ୍ଦ ସୀମା ଅତିକ୍ରମ କରିବେ ନାହିଁ।
- ୪. ଆପଣମାନଙ୍କ ହସ୍ତାକ୍ଷର ସମ୍ପ ଏବଂ ପଠନ ଉପଯୋଗୀ ହେବା ବିଧେୟ ।

ଦଉକର୍ମର ଭୂମିକା:

- ୧. ପ୍ରତିଟି ଦଉକର୍ମ ଗୋଟେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଶତକଡ଼ା ୨୫ ଭାଗ ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରିବ ଏବଂ ନିରୂପିତ ଅନ୍ତିମ ପରୀକ୍ଷା ଅବଶିଷ୍ଟ ଶତକଡ଼ା ୭୫ ଭାଗର ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରିବ ।
- ୨. ପ୍ରତିଟି ଦଉକର୍ମ ୧୦୦ ନୟର ବିଶିଷ୍ଟ ହେବ । ମାତ୍ର ଏହା ନିରୂପିତ ଅନ୍ତିମ ପରୀକ୍ଷାର ଶତକଡ଼ା ୨୫ ଭାଗ ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରିବ । ୩. ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାସ୍ହାର ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତି ଦଉକର୍ମରେ ଅନ୍ତତଃ ୪୦ ନୟର ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ହେବ । ଆପଣମାନେ ଯଦି ଦଉକର୍ମର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରିବେ ନାହିଁ କିୟା ତହିଁରେ ଫେଲ୍ ନୟର ରଖିବେ, ତେବେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷରେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆଉଥରେ ଦଉକର୍ମର ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ ।

Odisha State Open University, Sambalpur, Odisha

Submission dates for Assignments

(ଦଉକର୍ମ ଜମା କରିବାର ସମୟ ସାରଣୀ)

SEMESTER-1 - Course - 1 to 3

SEMESTER-2 - Course - 4 to 6

Serial No. of the Course	Name of the Course	Date of Submission	Day as per Calendar
RD -1	Rural Society	10th February 2019	Sunday
RD -2	Rural Development in India	10th February 2019	Sunday
RD -3	Rural Social Problems	10th February 2019	Sunday
RD -4	Rural Development Institutions & Entrepreneurship	28th April 2019	Sunday
RD -5	Rural Resource Management	28th April 2019	Sunday
RD -6	Rural Development in Odisha	28th April 2019	Sunday

Course-I

(Rural Society) ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମାଜ

> **Credits-6** ମୋଟ କ୍ରେଡ଼ିଟ-୬

Q-1) Long Answers Questions (within 250 words) (Any Two)

(2x15 Marks)

ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ସୟଳିତପ୍ରଶ୍ର

- (i) Define "Village Community". Describe about the characteristics of a Village Community ? What are the factors responsible for the growth of Village Community ? ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୋଷ୍ପାର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କର । ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୋଷ୍ପାର ବିଶେଷତ୍ୱ ବର୍ତ୍ତନା କରିବା ସହ ଏହା ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ କେଉଁ ସବୁ କାରଣ ଦାୟୀ ବର୍ତ୍ତନା କର ।
- (ii) Define "Rural Sociology". Describe about its nature, scope and importance to the Indian context?
- 'ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମାଜ ବିଜ୍ଞାନ'ର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କର । ଭାରତୀୟ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏହାର ପକୃତି, ପରିସର ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ ବର୍ତ୍ତନା କର ।
- iii) Discuss the merits and demerits of Jajmani system. ଯଜମାନ ପ୍ରଥାର ଭଲ ଓ ମନ୍ଦ ଦିଗ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
- iv) Discuss the changing dimension of rural market ଗ୍ରାମୀଣ ବଳାରର ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ରୂପରେଖ ବର୍ତ୍ତନା କର ।

Q-2) Medium Answers Questions (within 200 words) (Any Four)

(4x10 Marks)

ମଧ୍ୟମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

- (i) Give a detailed description on different types of villages? ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଗ୍ରାମର ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ସୁବିସ୍କୃତ ଆଲୋଚନା କର ।
- (ii) Give a detailed description on tools of Data collection? ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହର ବିଭିନ୍ନ ସାଧନ ସଂପର୍କରେ ସୁବିସ୍ତୃତି ବର୍ତ୍ତନା କର ।
- (iii) Describe the functions of caste system in rural India. ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତରେ ପ୍ରଚଳିତ ଜାତିପ୍ରଥାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବର୍ତ୍ତନା କର ।
- (iv) Distinguish between questionnaire and Schedule. ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଓ ଖସଡ଼ା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥିକ୍ୟ ନିରୂପଣ କର ।
- (v) Examine the factors affecting village community. ଗ୍ରାମୀଣ ଗୋଷ୍ପୀକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଉପାଦାନ ଗୁଡିକର ବିଶ୍ଲେଷଣ କର ।
- (vi) Explain the merits of participant observation. ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଭଲ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତନା କର ।

Odisha State Open University, Sambalpur, Odisha

Q. 3) Short Answers Questions :(within 50 words) (Any Four) (4x5 Marks) ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶାବଳୀ Rural - Urban Contrast (i) ଗାମୀଣ – ସହରାଞ୍ଚଳର ସମାନତା (ii) **Rural Social Organization** ଗାମ୍ୟ ସାମାଜିକ ସଙ୍ଗଠନ (iii) Jajmani System ଯଜମାନୀ ପ୍ରଥା Linear Village (iv) ସମାନ୍ତରାଳ ଗାମ **Nucleated Village** (v) କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଗ୍ରାମ (vi) Case study method ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଶ୍ଲେଷଣ ପଦ୍ଧତି Q-4) Answer the question (within a Sentence) (10x1 Mark) ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର । **Define Rural Sociology.** (i) ଗ୍ରାମୀଣ ସମାଜଶାସ୍ତର ସଂଜ୍ଞା କ'ଶ ? (ii) What do you mean by village Community? ଗାମୀଣ ଗୋଷୀ କ'ଣ ? (iii) What is nuclear family? ଏକକ ପରିବାର କ'ଣ ? (iv) What is Schedule? ଖସଡା କ'ଶ ? (v) What do you mean by observation? ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଅର୍ଥ କ'ଣ ? (vi) Define Caste? ଜାତି କ'ଶ ? (vii) What do you mean by Rural-Urban contrast? ଗାମୀଣ – ସହରୀ ବୈଷମ୍ୟର ଅର୍ଥ କ'ଣ ? (viii) What is rural market? ଗ୍ରାମୀଣ ବଜାର କ'ଶ ? (ix) What do you mean by Jajmani system?

ଯକମାନୀ ପ୍ରଥା କ'ଶ ? (x) Define Sampling.

ନମୁନାକରଣର ସଂଜ୍ଞା କ'ଶ ?

Course-II

ଦଉକର୍ମ-୨

(Rural Development in India)

ଭାରତରେ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ

Credits-6

ମୋଟ କ୍ରେଡ଼ିଟ-*୬*

Q-1) Long Answers Questions (within 250 words) (Any Two)

(2x15 Marks)

ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ସୟଳିତ ପ୍ରଥା

(i) What do you mean by Rural Development? What are the approaches of Rural Development? Describe about Participatory Rural Development

ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିକାଶ କହିଲେ ତୁମେ କ'ଣ ବୁଝ ? ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିକାଶର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପାୟ ଗୁଡିକ କ'ଶ ? ଭାଗୀଦାରୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିକାଶ ସଂପର୍କରେ ବର୍ତ୍ତନା କର ।

- (ii) Differentiate between Caste and Class? Examine the role of caste in politics in Rural India. କାତି ଓ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥିକ୍ୟ ନିରୂପଣ କର ? ରାକନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତରେ କାତିର ଭୂମିକା ବର୍ତ୍ତନା କର ।
- (iii) Discuss the positive consequences of Green Revolution in India? ଭାରତରେ ସବୁକ ବିପ୍ଲବର ସୁପ୍ରଭାବ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର । (iv)Disuss the the Gandhian model of rural development. ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶରେ ଗାନ୍ଧିବାଦୀ ଢାଞ୍ଚା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- Q-2) Medium Answers Questions (within 200 words) (Any Four)

(4x10 Marks)

ମଧ୍ୟମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

(i) Differentiate between Practical and Strategic needs of Women?

ମହିଳା ମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟୋଗିକ ଓ ନିଧାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ମ୍ନରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନିରୂପଣ କର ।

(ii) Assess the importance of the 73rd Amendments to the proper functioning of Panchayati Raj in India?.

ଭାରତୀୟ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସୟିଧାନର ୭୩ତମ ସଂଶୋଧନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦିଗର ମୂଲ୍ୟାୟନ କର ।

(iii) Discuss the rural development interventions made in colonial India.

ଔପନିବେଶିକ ଭାରତରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶରେ ହୟକ୍ଷେପ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(iv) Discuss the role of women in Indian rural society

ଭାରତର ଗ୍ରାମୀଣ ସମାଜରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

- (v) What is supply driven rural development ? Discuss its positive and negative aspects. ଯୋଗାଣଭିଭିକ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ କଣ ? ଏହାର ସକରାତ୍ୱକ ଓ ନକରାତ୍ୱକ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
- (vi) What is area based approach to rural development? Discuss various area based schemes of rural development in India.

ଗାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶରେ ଅଞ୍ଚଳଭିଭିକ ତତ୍ତ୍ୱ କଣ ? ଭାରତର ବିକାଶରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳଭିଭିକ ଯୋଜନା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

Odisha State Open University, Sambalpur, Odisha

Q.3 Write Short Notes on: (within 50 words) (Any Four)

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

i) Green Revolution

ସବୃଜ ବିପୁବ

ii) 1st Five Year Plan

ପ୍ରଥମ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା

iii) Dalits in Rural India ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତରେ ଦଳିତ

iv) Gender Budgeting

ଲିଙ୍ଗଗତ ଅଟକଳ

v) Rural Industrialization

ଗାମ୍ୟ ଶିଳ୍ପାୟନ

vi) 12th Five Year Plan

ଦ୍ୱାଦଶ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା

Q-4) Answer the question (within a Sentence)

(10x1 Mark)

(4x5 Marks)

ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

(i) What is land reform

ଭ୍-ସଂସ୍କାର କ'ଣ ?

(ii) Define sustainable rural development.

ନିରତ୍ତର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କର ।

(iii) What is socialist model of development ?

ସାମାଜିକ ଢାଞ୍ଚା ବିକାଶ କ'ଣ ?

(iv) What is IRDP?

ସମନ୍ତିତ ଗାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ଯୋଜନା କ'ଣ ?

(v) What is Gender discrimination

ଲିଙ୍ଗ ବୈଷମ୍ୟ କ'ଣ ?

(vi) What do you mean by participatory approach?

ସହଭାଗୀ ତତ୍ତ୍ୱ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

(vii) What is Waste Land.

ପତିତ ଜମି କହିଲେ କ'ଣ ବୃଝ ?

(viii) What do you mean by Green Revolution in India?

ଭାରତରେ ସବୃଜ ବିପୁବର ଅର୍ଥ କ'ଶ ?

(ix) What is supply driven rural development?

ଯୋଗାଣଭିଭିକ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ କଣ ?

(x) What is self help group?

ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷୀ କ'ଣ

Course-III

ଦଉକର୍ମ - ୩

(Rural Social Problems)

ଗାମୀଣ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା

Credits-5

ମୋଟ କ୍ରେଡ଼ିଟ-୪

Q-1 Long Answers Question (within 250 words)

(2x15 Marks)

ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ

(i) Define "Poverty". How many types of Poverty are there and its causes? Mention about the Programmes implemented to overcome these problems

ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କର । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ କେତେ ପ୍ରକାରର ଏବଂ ଏହାର କାରଣ କ'ଣ ? ଏସବୁ ସମସ୍ୟା ଦୂରୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି ସେସବୁ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- (ii) How Right to Education will bring change to educational system of rural India. Explain it ଶିକ୍ଷାଧିକାର ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତର ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତିରେ କିପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବ ବର୍ତ୍ତନା କର ।
- (iii) Discuss the various causes and consequences of Rural Indebtedness in India. ଭାରତରେ ଗ୍ରାମୀଣ ରଣଗ୍ରହତାର କାରଣ ଓ 'ଳା'ଳ ବର୍ଷିନା କର ।
- (iv) Mention the Employment Generation Programmes in India. ଭାରତରେ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଯୋକନାଗୁଡିକ କ'ଶ ଲେଖ ।
- Q-2) Medium Answers Questions (within 200 words) (Any Four)

(4x10 Marks)

ମଧ୍ୟମ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶୁ ।

(i) What are the causes of unemployment? How Employment Generation Programmes of the government are helpful to solve the problems of unemployment?

ବେକାରୀର କାରଣମାନ କ'ଶ ? ବେକାରୀ ଦୂରୀକରଣ ଦିଗରେ ସରକାରଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ଜନିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକ କିଭଳି ସହାୟକ ହୋଇପାର୍ଚ୍ଚି ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(ii) What are the causes of casteism? Give some suggestive measures to change such problems.

ମହିଳା ମାନଙ୍କ ଉପରେ ହେଉଥିବା ପାରିବାରିକ ହିଂସାର କାରଣ କ'ଣ । ଏସବୁ ସମସ୍ୟା ନିରାକରଣ ନିମନ୍ତେ ପରାମର୍ଶ ମୂଳକ ମତ ପ୍ରଦାନ କର ।

(iii) Describe about Sarba Sikhya Abhiyan.

ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(iv) What are the basic features of Right To Education Act.

ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମର ମୌଳିକ ଲକ୍ଷଣଗୁଡିକ ଲେଖ ।

(v) Describe various causes of Corruption in India.

ଭାରତରେ ଦୁର୍ନୀତିର କାରଣଗୁଡିକ ଆଲୋଚନା କର ।

(vi) What are the reasons for declining of Sex Ratio in Rural India.

ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତରେ ଲିଂଗ ଅନୁପାତରେ ଅବକ୍ଷୟର କାରଣ କ'ଣ ?

Q.3 Write Short Notes on: (within 50 words)

ପ୍ରଶୁ ୩ . ସଂକ୍ଷିୟ ଉଉର ଟିସ୍ପଣୀ ଲେଖ ।

(i) Absolute Poverty

ପ୍ରକୃତ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ

(ii) I.M.R.

ଆଇ.ଏମ୍.ଆର.

(iii) Dowry System

ଯୌତୁକ ପ୍ରଥା

(iv) Alcoholism

ନିଶାସେବ

(v)Sustainable Development

ସମନ୍ଧିତ ବିକାଶ

(vi) Reasons of drop out cases in village schools.

ଗ୍ରାମୀଣ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ପାଠତ୍ୟାଗର କାରଣଗୁଡିକ ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖ ।

Q-4) Answer the question (within a Sentence)

(10x1 Mark)

(4x5 Marks)

ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ପଦାନ କର ।

(i) What is dowry problem?

ଯୌତ୍ରକ ସମସ୍ୟା କହିଲେ କ'ଣ ବୃଝ ?

(ii) What do you mean by casteism?

ଜାତିବାଦର ଅର୍ଥ କ'ଶ ?

(iii) What is MGNREGA?

ମନରେଗା କ'ଶ ?

(iv) What is SSA?

ଏସ୍.ଏସ୍.ଏ. କ'ଣ?

(v) What do you mean by Corruption?

ଦୂର୍ନୀତିର ଅର୍ଥ କ'ଶ ?

(vi) What is Rural Illiteracy?

ଗାମୀଣ ନିରକ୍ଷରତାର

(vii) What is ICDS?

ଆଇ.ସି.ଡି.ଏସ୍ କ'ଣ ?

(viii) What are the employment generation programmes in India ?

ଭାରତରେ କେଉଁ କେଉଁ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଯୋଜନାଗୁଡିକ ରହିଛି ?

(ix) What is Right to Education Act?

ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର ଆଇନ କ'ଶ ?

(x) Define Rural Poverty.

ଗାମୀଣ ଦାରିଦୀକରଣ କ'ଣ ?

Course-IV

ଦଉକର୍ମ – ୪

(Rural Development Institutions & Entrepreneurship)

ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ଅନୁଷାନ ଓ ଔ୍ୟଦ୍ୟୋଗିକ

Credits-4

ମୋଟ କ୍ରେଡ଼ିଟ-୪

Q.1 Long Answers Questions (within 250 words)

(2x15 Marks)

ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ

(i) Describe about the role of Panchayati Raj Institutions in the development of rural India? What are its structure and functions?

ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତର ବିକାଶରେ ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ସଂସ୍ଥାର ଭୂମିକା ନିରୂପଣ କର । ଏହାର ଗଠନରୀତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା କଣ ?

(ii) What is the role of Community Based Organizations (CBO) in Sustainable Rural

Development?

ନିରତ୍ତର ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରେ ଗୋଷୀଭିତ୍ତିକ ସଙ୍ଗଠନର ଭୂମିକା କ'ଣ ?

(iii) What is rural entrepreneurship? What are the major challenges faced by the rural entrepreneurs?

ଗ୍ରାମୀଣ ଔଦ୍ୟୋଗିକୀ କ'ଣ ? ଗ୍ରାମୀଣ ଉଦ୍ୟୋଗ ପତିମାନେ କେଉଁ ସବୁ ପ୍ରମୁଖ ସମସ୍ୟା ଭୋଗ କରିଥାନ୍ତି, ଲେଖ ।

(iv) Discuss in detail the various animal husbandry programmes in India. ଭାରତରେ ପଶୁପାଳନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡିକର ସବିସ୍ତୃତ ବର୍ତ୍ତନା କର ।

Medium Answers Questions (within 200 words)

(4x10 Marks)

ମଧ୍ୟମ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ

- Q.2(i) Describe about the growth of livestock resources and their productivity? ପଶୁ ସମ୍ପଦ ବିକାଶର ସ୍ରୋତ ଓ ତାହାର ଉତ୍ପାଦକତା ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- (ii) What are the basic requirements of industrialization in rural India? ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତରେ ଶିହାୟନ ନିମନ୍ତେ କ'ଶ ସବୁ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ଲେଖ ।
- (iii) Is Rural Non-Farm Sector significant in India? Support your argument with relevant examples.

ଭାରତରେ ଗାମୀଣ ଅଣ-କୃଷି କ୍ଷେତ୍ ଗୁରୁତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କି ? ସଦ୍ୟାନ୍ତ ନିଜର ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କର ।

- (iv) Give a brief account on Operation Flood in India.
- ଭାରତରେ ଦୁଗ୍ଧ ବନ୍ୟାର ସଂକ୍ଷିସ୍ତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କର ।
- (v) Write a short note on the organizations promoting women entrepreneurship in India. ଭାରତରେ ମହିଳା ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୋସ୍ୱାହିତ ସଂଗଠନ ଉପରେ ସଂକ୍ଷିସ୍ତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କର ।
- (vi) What are the key components of watershed management? କଳଛାୟା ପରିଚାଳନାର ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶ ଗୁଡ଼ିକ କ'ଶ ?

Odisha State Open University, Sambalpur, Odisha

Q. 3 Write Short Notes on (within 50 words)

ପ୍ରଶ୍ର .୩. ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ସଣୀ ପ୍ରଶ୍ରାବଳୀ

i) Weavers' Cooperatives

ବୃଣାକାର ସମବାୟ ସମିତି

ii) Macro Level Planning

ବୃହତ ଯୋଜନା

ଜଳ ଛାୟା କମିଟି

iii) Problem of food Security

ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ସମସ୍ୟା

iv) Floriculture

ଫୁଲଚାଷ

v) wage employment programmes

ମଳୁରୀ ଭିତ୍ତିକ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

vi) Watershed Committee

ଜଳଛାୟା କମିଟି

Q-4) Answer the question (within a Sentence)

(10x1 Mark)

(4x5 Marks)

ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

(i) What is Blue Revolution?

ନୀଳ ବିପୁବ କ'ଶ ?

(ii) What is (TRYSEM)?

ଟ୍ରାଏସେମ୍ କ'ଣ ?

(iii) What is rural economy?

ଗ୍ରାମୀଣ ଅର୍ଥନୀତି କ'ଣ ?

(iv) What are the problems of women entrepreneurship?

ମହିଳା ଉଦ୍ୟୋଗପତିଙ୍କ ସମସ୍ୟା ବର୍ତ୍ତନା କର ।

(v)Define Livelihood

ଜୀବିକାର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କର ।

(vi) Give a brief account on Operation Flood in India.

ଭାରତରେ ଦୁଗ୍ଧ ବନ୍ୟାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କର ।

(vii) What are the key components of watershed management?

ଜଳଛାୟା ପରିଚାଳନାର ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶ ଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

(viii) Define Wage? Discuss the various wage employment programmes in India.

ମକୁରୀର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ । ଭାରତରେ ପ୍ରଚଳିତ ବିବିଧ ମକୁରୀ ଭିଉିକ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ମ ସଂପର୍କରେ ଲେଖ ।

(ix) Describe the positive and negative impact of industrialization in rural India.

ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତରେ ଶିହ୍ଥାୟନର ଭଲ ଓ ମନ୍ଦ ପ୍ରଭାବ ଗୁଡିକ ବର୍ତ୍ତନା କର I

(x) Briefly explain the importance of income generating programmes in rural India.

ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତରେ ରୋଜଗାର ସୃଷ୍ଟିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକର ଗୁରୁଡ୍ ବର୍ତ୍ତନା କର ।

Odisha State Open University, Sambalpur, Odisha

Course-V ଦଉକର୍ମ - ୫

(Rural Resource Management)

ଗ୍ରାମୀଣ ସୟଳ ପରିୟଳନା

Credits-6

ମୋଟ କ୍ରେଡ଼ିଟ-*୬*

Q-1 Long Answers Question (within 250 words)

(2x15 Marks)

Q. 1(i) Give a detailed description about the classification of Natural Resources? What are the impacts of water resource on rural life?

ପ୍ରାକୃତିକ ସୟଳ ଗୁଡିକର ବର୍ଗୀକରଣ ସଂପର୍କରେ ସୁବିହୃତ ବର୍ତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କର । ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବନ ଉପରେ ଜଳ ସୟଳର ପ୍ରଭାବ କଣ ଲେଖ ।

(ii). Explain Drought Prone Area Programme (DPAP) in detail?

ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ ପ୍ରବଣ ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନାର ବିଶଦବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନକର ।

iii) Discuss the different types of forest in India.

ଭାରତରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ କାରର୍ ଜଙ୍ଗଲ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

iv) How intervention of NGOs and civil society helps in the management of Natural Resources in the country?

ଦେଶର ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ପରିଚାଳନାରେ ବେସରକାରୀ ସଙ୍ଗଠନ ଓ ସାଧାରଣ ନାଗରିକ ସମାକର ହଞ୍ଜେଷପ କିପରି ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ।

Medium Answers Questions (within 200 words)

(4x10 Marks)

ମଧ୍ୟମ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ

Q.2(i) What do you mean by Eco - system? What steps should we take in our locality to maintain balance in eco-system?

ପରିବେଶ – ବ୍ୟବସ୍ଥା କହିଲେ କଣ ବୁଝ ? ପରିବେଶ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ତୁମେ ଅଞ୍ଚଳରେ କଣ ସବୁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ?

Q.2(ii) How Community participation can help in the management of Natural Resources?

ପ୍ରାକୃତିକ ସୟଳର ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଷୀମାନଙ୍କର କି ପ୍ରକାର ସହଯୋଗ ରହିଥାଏ ?

iii) What are the benefits of land ceiling?

କମିର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଉପକାରିତା ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

iv) Discuss the beneficial effects of Social Forestry

ସାମାଜିକ ବନୀକରଣର ଉପକାରିତା ଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା କର ।

v) What are the patterns of energy consumption in rural areas?

ଗାମାଞ୍ଚଳ କେଉଁ କେଉଁ ଉପାୟରେ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ।

vi) Discuss about the loss of bio-diversity due to human actions

ମାନବକୃତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯୋଗୁଁ ଜିବ ବିବିଧତାର ବିକ୍ଷୟ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

Odisha State Open University, Sambalpur, Odisha

Q. 3 Write Short Notes on : (within 50 words) (4x5 Marks) ପ୍ରଶ୍ନ ୩. ସଂକ୍ଷିତ୍ତ ଟିସ୍ପଣୀ ପ୍ରଶ୍ୱାବଳୀ (i) Forest Resources (କ) ଜଙ୍ଗଲ ସଂସାଧନ (ii) Soil Pollution (ଖ) ମୃଭିକା ପ୍ରଦୂଷଣ (iii) Rural Practices affecting the Eco-system (ଗ) ପର୍ଯ୍ୟାବରଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନଧାର। (iv) Tribal Area Development Programme (TADP) (ଘ) ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ଯୋଜନା (v) Self Help Group (SHG) (ଡ) ସ୍ୱଂୟ ସହାୟକ ଗୋଷୀ (vi) Depletion of natural resources ପାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ଅବକ୍ଷୟ Q-4) Answer the question (within a Sentence) (10x1 Mark) ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର (i) Drought Prone Area Programme (DPAP) ମରୁଡ଼ି ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନା (ii) Population explosion ଜନସଂଖ୍ୟା ବିୟୋରଣ (iii) Net sown area ମୋଟ ଚାଷ ଉପଯୋଗୀ ଅଞ୍ଚଳ (iv) Water pollution ଜଳ ପ୍ରଦୃଷଣ (v) Financial Inclusion ଆର୍ଥିକ ସମଷ୍ଟିଗତତା (vi) Deforestation ଜଙ୍ଗଲ ଅବକ୍ଷୟ (vii) Solar energy ସୋର ଶକ୍ତି (viii) Discuss the beneficial effects of Social Forestry ସାମାଜିକ ବନୀକରଣର ଉପକାରିତା ଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା କର । (ix) How intervention of NGOs and civil society helps in the management of Natural Resources in the country?

ଦେଶର ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ପରିଚାଳନାରେ ବେସରକାରୀ ସଙ୍ଗଠନ ଓ ସାଧାରଣ ନାଗରିକ ସମାଜର ହୟକ୍ଷେପ କିପରି ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ।

Website: www.osou.ac.in, e-mail: info@osou.ac.in

(x) What is Air pollution?

ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ କ'ଣ ?

ASSIGNMENT - 6 Course-VI

ଦଉକର୍ମ - ୬

(Rural Development in Odisha)

ଓଡ଼ିଶାରେ ଗାମୀଣ ବିକାଶ

Credits-4

ମୋଟ କ୍ରେଡ଼ିଟ-୪

Q. 1 Long Answers Questions (within 250 words)

(2x15 Marks)

(i) Describe the role of District Rural Development Agency (DRDA) in the functioning of Panchayati Raj system in Odisha? (within 500 words)

ଓଡିଶାରେ ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଦିଗରେ ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ଭୂମିକା ବର୍ତ୍ତନା କର ।

(ii) Describe the Developmental sectors in Odisha in detail?

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ର ବିୟୃତ ବିବରଣୀ ଦିଅ ।

(iii) What are the strategies for the implementation of RLTAP for the KBK districts?

କେବିକେ ଜିଲ୍ଲାରେ ପରିମାର୍ଜିତ ଦୀର୍ଘସୂତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନାର ନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(iv) Describe about Gopabandhu Gramin Yojana (GGY) of Odisha?

ଓଡିଶାରେ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଗ୍ରାମୀଣ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସଂପର୍କରେ ଲେଖ ।

Medium Answers Questions (within 200 words)

(4x10 Marks)

ମଧ୍ୟମ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ

Q.02(i) Describe about the role, function and schemes of Integrated Tribal Development Agency (ITDA)? (within 150 words)

ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାର ଭୂମିକା,କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଓ ଯୋଜନା ସଂପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(ii) Describe about the legal provisions regarding PESA Act? (within 150 words)

ପେସା ଆଇନରେ ପଦର୍ଶିତ ଆଇନ୍ଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବର୍ତ୍ତନା କର ।

(iii) Describe about the decentralized planning in Odisha in detail?

ଓଡିଶାରେ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ଯୋଜନା ସଂପର୍କରେ ସବିଶେଷ ବର୍ତ୍ତନା କର ।

(iv) Discuss about the role of ITDA?

ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(v) What are the key features and components of NRLM - Odisha?

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବିକା ମିଶନ - ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରମୁଖ ଗୁଣାବଳୀ ଓ ଉପାଦାନ ଗୁଡିକ କ'ଣ ?

(vi) How Mo Kudia schemes have benefitted the rural lives of Odisha?

ଓଡ଼ିଶାର ଗ୍ରାମ୍ୟଜୀବନକୁ 'ମୋ କୃଡିଆ' ଯୋଜନା କିଭଳି ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି ଦର୍ଶାଅ ।

Odisha State Open University, Sambalpur, Odisha

Q. 3 Write Short Notes on: (within 50 words) (4x5 Marks) ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ସଣୀ ପ୍ରଶ୍ୱାବଳୀ (i) Gopabandhu Grameen Yojana (GGY) ଗୋପବନ୍ଧୁ ଗ୍ରାମୀଣ ଯୋଜନା (ii) Revised Long Term Action Plan (RLTAP) for KBK Areas କେ.ବି.କେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଦୀର୍ଘ କାଳୀନ ଆବୁନ୍ ଯୋଜନା (RLTAP) (iii) MGNREG Act (MGNREG) ଆଇନ୍ (iv) NRLM - Odisha (NRLM) ଓଡିଶା (v) Mo Kudia ମୋ କୃଡ଼ିଆ (vi) Forest Resources Act ବନ୍ୟସଂପଦ ଆଇନ୍ କିଭଳି ବନସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ ଲେଖ । Q-4) Answer the question (within a Sentence) (10x1 Mark) ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର (i) Which are the districts considered as a part of KBK districts? କେଉଁ କେଉଁ ଜିଲ୍ଲା କେବିକେ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅନ୍ତର୍ଭ୍ୱକ୍ତ ଅଛି ? (ii) What is Minor Forest Produce (MFP)? ଲଘୁ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ କ'ଶ ? (iii) What is the role of MADA? ମାଡ଼ାର ଭୂମିକା କ'ଶ ? (iv) What is CC Road? ସି.ସି ରୋଡ଼ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? (v) What is GGY? କି.କି. ଥାଇ କ'ଶ ? (vi) What is RSETI? ଆର୍.ଏସ୍.ଇ.ଟି.ଆଇ କ'ଣ? (vii) What is MKSP? ଏମ୍.କେ.ଏସ୍.ପି. କ'ଣ ? (viii) What is PESA?

Website: www.osou.ac.in, e-mail: info@osou.ac.in

ପି.ଇ.ଏସ୍.ଏ. କ'ଣ ?

(ix) What is ITDA?

ଆ.ଟି.ଡି.ଏ. କ'ଣ ?

(x) What is NRLM?

ଏନ୍.ଆର୍.ଏଲ୍.ଏମ୍. କ'ଣ ?